

عنوان مقاله:

بررسی تطبیقی انتلکتوئلیسم ایرانی - عراقی در رمان های «دایی جان ناپلئون» نوشته ایراج پزشکزاد و رمان «بابا سارتر» نوشته علی بدر

محل انتشار:

کاوش نامه ادبیات تطبیقی، دوره 11، شماره 3 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

حسین طرفی علیوی - طالب دکوتوراه فی فرع اللغة العربیة وآدابها، کلیه الآداب والعلوم الانسانیة، جامعه خلیج فارس، بوشهر، ایران

علی اصغر قهرمانی مقل - استاذ مشارک فی قسم اللغة العربیة وآدابها، کلیه الآداب والعلوم الانسانیة، جامعه شهید بهشتی، طهران، ایران

علی خضری - استاذ مشارک فی قسم اللغة العربیة وآدابها، کلیه الآداب والعلوم الانسانیة، جامعه خلیج فارس، بوشهر، ایران

خلاصه مقاله:

درباره انتلکتوئلیسم پژوهش های ارزشمندی در رمان های عربی انجام شده است. نوشتار پیش رو نیز می‌کوشد تصویری از انتلکتوئلیسم ایرانی - عراقی را از راه مطالعه دو رمان «دایی جان ناپلئون» نوشته ایرج پزشکزاد و رمان «بابا سارتر» اثر نویسنده عراقی علی بدر ارائه دهد. با این تعریف که انتلکتوئلیسم با مفهوم روشنفکر تفاوت دارد و منظور فرهنگ سنتی است که برخی فرهیختگان بی آنکه از آن نشانی داشته باشند، مدعی آن هستند. در این راستا وجوه اشتراکات فرهنگی بین ایران و عراق بررسی می شود تا از این رهگذر تصویری از دوره فولکلیم به قول ایرانی ها و افندی (کت و شلوارپوش) در گفتار عربی که بر این دو جامعه حاکم بود، ارائه شود. این پژوهش تطبیقی براساس مکتب آمریکایی برای تبیین مشترکات ادبی بین دو رمان تهیه شده و کوشد با درنظرداشتن افکاری که هر دو نویسنده درباره انسان فرهیخته دارند، بر مشترکات انتلکتوئلیسم تمرکز نماید. در این راستا موضوعات مختلفی همچون غربت از خویشتن و خانواده، غش، حقیقت، فرهنگ، سطحی نگری شفاهی، روشن فکری، تصویرشناسی من و دیگری و سانچویی در دو رمان پیش‌گفته که با پدیده انتلکتوئلیسم در دو کشور ارتباط دارد، بررسی و تحلیل می شود؛ همچنین با بررسی مفهوم فرهیخته و متفکر، تصویری از فرهیختگان در جامعه ایرانی و عربی و نیز فرهیخته گوشه گیری که در انزوا زندگی می کند و ادعا دارد از جامعه اش با فرهنگ تر است ارائه می شود. نتایج نشان می دهد که هر دو نویسنده می خواهند زمانه فرهنگی حاکم بر دهه پنجاه و شصت میلادی را نشان دهند تا تصویری واضح از انتلکتوئلیسم دو کشور ایران و عراق ارائه کنند.

کلمات کلیدی:

الانتلیجینسیا، خالی العزیز نابلیون، بابا سارتر، ایرج پزشکزاد، علی بدر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1318189>

